

BACHELOROPLEIDING JAPANSTUDIES

FACULTEIT DER GEESTESWETENSCHAPPEN

UNIVERSITEIT LEIDEN

QANU
Catharijnesingel 56
PO Box 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: +31 (0) 30 230 3100
E-mail: support@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q0725

© 2020 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUDSOPGAVE

RAPPORT OVER DE BACHELOROPLEIDING JAPANSTUDIES VAN DE UNIVERSITEIT LEIDEN	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDING	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING	5
SAMENSTELLING VAN HET PANEL.....	5
WERKWIJZE VAN HET PANEL	6
SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL	11
BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING	15
BIJLAGEN	27
BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN	29
BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN HET PROGRAMMA	31
BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA	34
BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN	37

Dit rapport is vastgesteld op 2 juni 2020

RAPPORT OVER DE BACHELOROPLEIDING JAPANSTUDIES VAN DE UNIVERSITEIT LEIDEN

Dit rapport volgt het Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (d.d. september 2018).

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDING

Bacheloropleiding Japanstudies

Naam van de opleiding:	Japanstudies
Internationale naam:	Japanese Studies
CROHO-nummer:	56819
Niveau van de opleiding:	bachelor
Oriëntatie van de opleiding:	academisch
Aantal studiepunten:	180 EC
Afstudeerrichtingen:	-
Locatie:	Leiden
Variant(en):	voltijd
Onderwijstaal:	Nederlands
Inleverdatum NVAO:	01/05/2020

Het bezoek van het visitatiepanel Regiostudies aan de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit Leiden vond plaats op 19, 20 en 21 november 2019.

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING

Naam van de instelling:	Universiteit Leiden
Status van de instelling:	bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	positief

SAMENSTELLING VAN HET PANEL

De NVAO heeft op 4 maart 2019 ingestemd met de samenstelling van het panel. Het panel dat de bacheloropleiding Japanstudies beoordeelde bestond uit:

- Prof. dr. P. (Peter) Van Nuffelen, research professor Cultural History of the Ancient World aan de Universiteit Gent (België) [voorzitter];
- Prof. dr. D.M. (Diederik) Oostdijk, hoogleraar English Literature aan de Vrije Universiteit Amsterdam;
- Prof. dr. I. (Inge) Brinkman, professor in African Studies aan de Universiteit Gent (België);
- Prof dr. A.F.R. (Ann) Heirman, hoogleraar Chinese Taal en Cultuur aan de Universiteit Gent (België);
- Prof. dr. V. (Vincent) Houben, hoogleraar Geschichte und Gesellschaft Südostasiens aan de Humboldt Universität Berlin (Duitsland);
- Prof. dr. D. (Daeyeol) Kim, professor aan het Institut National des Langues et Civilisations Orientales (INaLCO) van de Université Sorbonne Paris Cité (Frankrijk);
- Prof. dr. A. (Andreas) Niehaus, hoogleraar Japanse Taal en Cultuur aan de Universiteit Gent (België);
- L. (Lara) van Lookeren Campagne, bachelorstudent Midden-Oosten Studies aan de Universiteit van Amsterdam [studentlid].

Het panel werd ondersteund door drs. E. (Erik) van der Spek, die optrad als secretaris.

WERKWIJZE VAN HET PANEL

De bacheloropleiding Japanstudies aan de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit Leiden maken onderdeel uit van de visitatiegroep Regiostudies. In de periode maart 2019 tot en met november 2019 beoordeelde het panel in totaal 38 opleidingen aan vijf universiteiten: Radboud Universiteit, Universiteit Leiden, Universiteit van Amsterdam, Vrije Universiteit Amsterdam en Rijksuniversiteit Groningen.

De Universiteit Leiden heeft 19 opleidingen die in deze visitatiegroep vallen. Om de werkdruk voor de panelleden te verdelen en ervoor te zorgen dat alle programma's voldoende aandacht kregen, werden er twee bezoeken gepland (in juni en november 2019).

Het visitatiepanel bestond uit de volgende leden:

- Prof. dr. P. (Peter) Van Nuffelen, research professor Cultural History of the Ancient World aan de Universiteit Gent (België) [voorzitter];
- Prof. dr. D.M. (Diederik) Oostdijk, hoogleraar English Literature aan de Vrije Universiteit Amsterdam;
- Prof. dr. A. (Umar) Ryad, professor in Arabic and Islamic Studies aan de KU Leuven (België);
- Prof. dr. E.J.C. (Eibert) Tigchelaar, hoogleraar verbonden aan de Onderzoekseenheid Bijbelwetenschap en de Faculteit Theologie en Religiewetenschappen van de KU Leuven (België);
- Prof. dr. G. (Gunnar) De Boel, gewoon hoogleraar in Vergelijkende Taalkunde, Griekse Taalkunde en Nieuwgriekse en Byzantijnse Letterkunde aan de Universiteit Gent (België);
- Prof. dr. I. (Inge) Brinkman, professor in African Studies aan de Vakgroep Afrikaanse Talen en Culturen van Universiteit Gent (België);
- Prof. dr. G. (Gert) Buelens, gewoon hoogleraar English and American Literature aan de Vakgroep Letterkunde van de Universiteit Gent (België);
- Dr. D. (Diana Bullen) Presciutti, senior lecturer in Kunstgeschiedenis, director of Global Studies en director van het Interdisciplinary Studies Centre aan de University of Essex (Groot-Brittannië);
- R.A. (Rianne) Clerc-de Groot MA, docent Klassieke Talen aan het Cygnus Gymnasium in Amsterdam;
- Dr. D. (Dario) Fazzi, docent Noord-Amerika Studies en International Studies aan de Universiteit Leiden;
- Prof. dr. A.F.R. (Ann) Heirman, hoogleraar Chinese Taal en Cultuur aan de Universiteit Gent (België);
- Prof. dr. A. (Axel) Holvoet, hoogleraar aan het Institute of the Languages and Cultures of the Baltic van Vilnius University (Litouwen);
- Prof. dr. V. (Vincent) Houben, hoogleraar Geschichte und Gesellschaft Südostasiens aan de Humboldt Universität Berlin (Duitsland);
- Prof. dr. E.M.H. (Helena) Houvenaghel, hoogleraar Spaanse Taal en Cultuur aan de Universiteit Utrecht;
- Prof. dr. D. (Daeyeol) Kim, professor aan het Institut National des Langues et Civilisations Orientales (INaLCO) van de Université Sorbonne Paris Cité (Frankrijk);
- L. (Lotte) Metz MA, docente Grieks en Latijn aan het Stedelijk Gymnasium Nijmegen;
- Prof. dr. J. (John) Nawas, professor in Arabic and Islamic Studies aan de KU Leuven (België);
- Prof. dr. A. (Andreas) Niehaus, hoogleraar Japanse Taal en Cultuur aan de Vakgroep Talen en Culturen (afdeling Zuid- en Oost-Azië) van de Universiteit Gent (België);
- Prof. dr. J.L.M. (Jan) Papy, gewoon hoogleraar, verbonden aan de Onderzoeksgroep Latijnse Literatuur van de KU Leuven (België);
- Dr. N.A. (Nicolet) Boekhoff-van der Voort, docent Islamstudies en coördinator Graduate School for the Humanities aan de Radboud Universiteit;
- C. (Charlotte) van der Voort, derdejaars bachelorstudent Griekse en Latijnse Taal en Cultuur, en pre-masterstudent Nederlandse Taal en Cultuur, aan de Universiteit Leiden [studentlid];
- L. (Lara) van Lookeren Campagne, bachelorstudent van de bacheloropleiding Midden-Oosten Studies aan de Universiteit van Amsterdam [studentlid];

- G.M. (Gerieke) Prins, bachelorstudent Geschiedenis, met een focus op Sociale Geschiedenis en migratiegeschiedenis en een minor in Latijns-Amerikastudies, aan de Universiteit Leiden [studentlid];
- E.L. (Emma) Mendez Correa, bachelorstudent Griekse en Latijnse Taal en Cultuur aan de Universiteit Leiden [studentlid];
- Prof. dr. L.P. (Lars) Rensmann, hoogleraar European Politics and Society aan de Rijksuniversiteit Groningen [referent International Studies en Russian Studies, Universiteit Leiden].
- Em. prof. dr. C.H.M. (Kees) Versteegh, emeritus hoogleraar Arabisch en Islam aan de Radboud Universiteit [referent Arabisch en Midden-Oosten studies, Universiteit van Amsterdam];
- Prof. dr. H. (Harco) Willems, hoogleraar Egyptologie aan de KU Leuven (België) en directeur van de Leuvense opgravingsmissie in Dayr al-Barshā (Midden Egypte) [referent Oude Nabije Oostenstudies, Universiteit Leiden];
- Prof. dr. J. (Jaap) Wisse, professor of Latin Language & Literature aan Newcastle University (Groot-Brittannië) [referent GLTC en Oudheidstudies, Universiteit van Amsterdam en Vrije Universiteit Amsterdam].

Voor elk bezoek is een (sub)panel samengesteld, waarbij rekening is gehouden met de expertise, onafhankelijkheid en beschikbaarheid van de panelleden.

Projectleider van de visitatiegroep Regiostudies was dr. Els Schröder, medewerker van QANU. Zij was tevens coördinerend secretaris van het panel tijdens het bezoek aan de Radboud Universiteit en tijdens het eerste bezoek aan de Universiteit Leiden. Om de consistentie van de beoordelingen te waarborgen bezocht zij ook de start- en slotvergaderingen van het panel van de andere bezoeken en las en becommentarieerde elk conceptrapport. Tijdens haar verlofperiode werd zij bij het bezoek aan de Vrije Universiteit Amsterdam en Universiteit van Amsterdam, en bij het tweede bezoek aan de Universiteit Leiden vervangen door dr. Irene Conradie, bij het bezoek aan de Rijksuniversiteit Groningen door dr. Anna Sparreboom. Hierbij werden nauwlettend de bevindingen tijdens de verschillende bezoeken geijkt.

Verschillende secretarissen ondersteunden het panel: drs. Trees Graas (medewerker van QANU) bij het bezoek aan de Radboud Universiteit; drs. Mariette Huisjes (freelance medewerker van QANU) bij het eerste bezoek aan de Universiteit Leiden en het bezoek aan de Rijksuniversiteit Groningen; drs. Erik van der Spek (freelance medewerker van QANU) bij het tweede bezoek aan de Universiteit Leiden; drs. Mariëlle Klerks (freelance medewerker van QANU) bij het gecombineerde bezoek aan de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit Amsterdam. De QANU-projectleiders en secretarissen voerden regelmatig overleg, voorafgaand, tijdens en na afloop van elk bezoek.

Vorbereitung

Op 22 november 2018 vond een vooroverleg plaats met de voorzitter waarin de projectleider hem informeerde over de taakstelling en werkwijze van het panel in het algemeen en de rol van de voorzitter in het bijzonder, en een toelichting gaf op de van toepassing zijnde beoordelingskaders. Voorafgaand aan de bezoeken informeerde de projectleider de panelleden telefonisch en per e-mail over de taakstelling, algemene werkwijze en de formele kaders. Voor elke gespreksronde werden representatieve gesprekspartners geselecteerd. Het bezoekprogramma is in dit rapport opgenomen als Bijlage 3.

De opleidingen schreven ter voorbereiding op de visitatie een zelfevaluatierapport. Deze werden na ontvangst door de projectleider gecontroleerd op kwaliteit en volledigheid en vervolgens doorgestuurd aan de panelleden. De panelleden bestudeerden de zelfevaluatierapporten en bijlagen en formuleerden op basis hiervan vragen en aandachtspunten ter voorbereiding op het bezoek. Ook formuleerden de panelleden per opleiding punten die hen in positieve zin opvielen.

Naast de zelfevaluatierapporten bestudeerde het panel voorafgaand aan het bezoek een selectie van vijftien eindwerken en bijbehorende beoordelingsformulieren. Deze selectie werd gebaseerd op een

lijst afgestudeerden van de periode 2016 en medio 2019, waarbij werd gezorgd voor een evenwichtige spreiding in cijfers, onderwerpen en begeleiders (zie Bijlage 4).

Bezoek

Het visitatiebezoek aan de Universiteit Leiden vond plaats op 19, 20 en 21 november 2019.

Bij de start van elk bezoek hield het panel een vooroverleg waarin de eerste bevindingen en vragen en aandachtspunten werden besproken en waarin het panel afspraken maakte over de taakverdeling. De panelleden bespraken ook hun bevindingen ten aanzien van de (beoordeling van de) bestudeerde scripties.

Tijdens het bezoek heeft het panel eveneens onderwijs- en toetsmateriaal en verslagen van de opleidings- en examencommissie bestudeerd. Een overzicht van het bestudeerde materiaal is opgenomen in Bijlage 4. Het panel sprak met studenten en docenten, het management en verantwoordelijken, alumni en vertegenwoordigers van de examencommissie. Vertegenwoordigers van de opleidingscommissie namen deel aan het gesprek met docenten en studenten. Tevens bood het panel studenten en docenten de gelegenheid om informeel met het panel te spreken tijdens een inloopspreekuur. Van deze gelegenheid is voor de bacheloropleiding Japanstudies door één persoon gebruik gemaakt.

Het panel gebruikte het laatste deel van het bezoek voor een intern overleg om de voorlopige bevindingen vast te stellen. Ter afsluiting gaf de voorzitter een korte mondelinge toelichting aan alle belangstellenden, waarin hij de belangrijkste observaties van het panel deelde.

Na afloop van de visitatie vonden in parallelsessies ontwikkelgesprekken plaats waarin panelleden en vertegenwoordigers van de opleidingen met elkaar in gesprek gingen over ontwikkelingen bij de betreffende opleidingen. De uitkomsten van het ontwikkelgesprek zijn in een apart verslag vastgelegd en afgestemd met het panel. De opleidingen publiceren een samenvatting van het verslag met daarin de belangrijkste conclusies.

Rapportage

De secretaris schreef een conceptrapport op basis van de bevindingen van het panel en legde dat vervolgens voor aan de projectleider voor een collegiale toets. Daarna vroeg de secretaris de panelleden om het rapport te bekijken en van feedback te voorzien. Na verwerking van de feedback en na akkoord van het panel stuurde de projectleider het rapport naar de faculteit met het verzoek om feitelijke onjuistheden te melden. De feitelijke onjuistheden werden na overleg tussen de projectleider en de voorzitter door de secretaris gecorrigeerd. Vervolgens werd het rapport door het panel vastgesteld en toegestuurd aan de Faculteit der Geesteswetenschappen en aan het College van Bestuur van de Universiteit Leiden.

Definitie oordelen

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO heeft het panel de volgende definities voor de beoordeling van de afzonderlijke standaarden gehanteerd:

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs mag worden verwacht van een associate degree-, bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Voldoet

De opleiding voldoet op de standaard aan basiskwaliteit.

Voldoet ten dele

De opleiding voldoet in belangrijke mate aan basiskwaliteit op de standaard maar er zijn verbeteringen nodig om volledig aan de standaard te voldoen.

Voldoet niet

De opleiding voldoet niet aan basiskwaliteit op de standaard.

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO heeft het panel de volgende definities gehanteerd voor de beoordeling van de opleiding als geheel:

Positief

Op alle standaarden 'voldoet'.

Positief onder voorwaarden

Standaard 1 'voldoet' en maximaal op twee standaarden een 'voldoet ten dele' waarbij het panel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Negatief

In de volgende situaties:

- 'voldoet niet' op een of meer standaarden;
- 'voldoet ten dele' op Standaard 1;
- 'voldoet ten dele' op een of twee standaarden waarbij het panel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- op drie of meer standaarden 'voldoet ten dele'.

SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

Het panel oordeelt dat de bacheloropleiding Japanstudies een evenwichtig profiel heeft ontwikkeld met een sterke focus op taalverwerving, die mede mogelijk wordt gemaakt door het buitenlandverblijf. Studenten hebben de keuze uit een breed aanbod waarin alle relevante disciplines vertegenwoordigd zijn. Het aanbod van vier clusters en de keuze voor twee disciplines zorgt voor samenhang en stelt de studenten in staat zich deze disciplines voldoende eigen te maken op het vlak van theorie, conceptvorming en methodologie. Het panel heeft verder vastgesteld dat de Universiteit Leiden een lange traditie heeft die ernaar streeft kennis van vele culturen te bewaren en uit te bouwen. Dit is een wezenlijk onderdeel van haar identiteit en geeft haar een unieke positie in Nederland.

De beoogde leerresultaten van de opleiding Japanstudies zijn volgens het panel wat betreft niveau en oriëntatie passend voor een wetenschappelijke bacheloropleiding. Ze zijn afgestemd op de internationale eisen van het vakgebied en, mede door de betrokkenheid van de Advisory Board, op de eisen van het beroepenveld. Inhoudelijk sluiten ze aan bij de vier clusters en ook de nadruk op taalverwerving is duidelijk in de leerresultaten verankerd. Wel heeft het panel vastgesteld dat de beoogde leerresultaten van de verschillende Leidse opleidingen binnen Regiostudies op een verschillende manier zijn opgesteld. Het panel beveelt aan om de beoogde leerresultaten van de verschillende opleidingen van de faculteit te harmoniseren. Zij zullen uiteraard verschillen, maar het vergroot de transparantie als alle programma's dezelfde terminologie en categorisering gebruiken.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het panel is van mening dat de bacheloropleiding Japanstudies een breed en samenhangend programma aanbiedt. Daarbij neemt het taalonderwijs terecht een centrale plaats in. Het panel kan zich vinden in de keuze van de opleiding om zich te concentreren op leesvaardigheid en constateert dat de studenten hierdoor in staat worden gesteld een niveau te bereiken dat hen in staat stelt academische teksten te lezen. Ook de integratie van het taalonderwijs in de disciplinaire vakken in het derde jaar is volgens het panel een terechte keuze. Verder stelt het panel vast dat het programma veel keuzevrijheid biedt, waarbij de samenhang wordt gewaarborgd door het onderwijs binnen de vier clusters.

Met het buitenlandverblijf van drie of vijf maanden in Japan stelt de opleiding de studenten in staat hun taalverwerving op een hoger niveau te brengen. De studenten zijn positief over deze kans om hun taal te verbeteren in het land van herkomst. Het panel constateert dat er niveauverschillen ontstaan doordat het buitenlandverblijf zorgt voor een onderverdeling in drie groepen: de studenten die drie maanden in Japan verblijven, de studenten die vijf maanden in Japan studeren en de thuisblijvers. Maar het panel heeft vastgesteld dat alle studenten in staat worden gesteld het minimale niveau te bereiken.

Het panel stelt vast dat de onderwijsvormen passen bij een opleiding waarin taalverwerving een essentieel onderdeel vormt. Daarbij is de verwevenheid van onderwijs en onderzoek een sterk punt. De studenten leren voldoende onderzoeksvaardigheden, inclusief de methodologieën die bij de verschillende disciplines horen. Wel adviseert het panel de opleiding om meer aandacht te geven aan schrijfvaardigheden. Het panel kan zich vinden in de nieuwe opzet van het scriptietraject, waarin de studenten hun onderwerp kiezen en begeleid worden binnen een thematisch opgezet scriptieseminar. Weliswaar verkleint deze aanpak de keuzevrijheid, maar het vergroot de kans van slagen. Het panel waardeert de aandacht voor arbeidsmarktorientatie binnen de opleiding, maar adviseert toch om na te gaan of dit onderdeel kan worden versterkt.

Het panel constateert dat de studenten voldoende begeleid worden. Ondanks die begeleiding ervaren de studenten de opleiding als zwaar. Het panel adviseert om de studielast te blijven monitoren en met name om ervoor te zorgen dat alle studenten het tempo kunnen volgen. Aandacht voor goede communicatie tussen docenten en studenten en verhoging van de zichtbaarheid van de

opleidingscommissie kunnen volgens het panel een positieve bijdrage leveren aan een cultuur waarin studenten wellicht beter met de druk van de opleiding kunnen omgaan. Verder is het panel van mening dat meer ondersteuning nodig is voor het relatief grote aantal studenten met bijzondere behoeften of stoornissen. Het herkent de uitdaging om een balans te vinden tussen toewerken naar het beoogde eindniveau en aandacht hebben voor de menselijke maat.

Tot slot is het panel van mening dat de opleiding beschikt over een vakinhoudelijk en didactisch goed onderlegde staf. Wel is werkdruk een probleem dat sterk wordt gevoeld bij Japanstudies; de toenemende studentenaantallen hebben zich niet vertaald in de bijbehorende formatie. Het panel adviseert de faculteit om na te gaan of de formatie bij Japanstudies kan worden uitgebreid.

Standaard 3: Toetsing

Het panel kan zich vinden in het toetsbeleid van de Faculteit der Geesteswetenschappen. Dit toetsbeleid is in de afgelopen jaren uitgebreid en geeft de opleidingen meer houvast; dit komt onder meer tot uiting in de handleidingen en richtlijnen die zijn ontwikkeld. Het panel is van mening dat de geboden facultaire ondersteuning van goede kwaliteit is en stelt vast dat de faculteit sinds de vorige ronde van opleidingsbeoordelingen een professionaliseringsslag heeft gemaakt. Een consequentere aanpak bij plagiaat en fraude is nog een aandachtspunt; het panel vraagt aandacht voor de uitvoering van de richtlijnen in de dagelijkse praktijk.

Het panel is van mening dat de examencommissie voldoende invulling geeft aan haar werkzaamheden. Het panel is in het bijzonder positief over de inbreng van de externe toetsdeskundige, die zorgt voor verbinding tussen verschillende examencommissies. Wel stelt het panel vast dat de kwaliteitsbeoordeling van het buitenlandverblijf een kwestie is van wederzijds vertrouwen tussen de opleiding in Nederland en in Japan; dan moet wel duidelijk zijn waarop dit vertrouwen is gebaseerd. Daarom adviseert het panel om ook in dit geval na te denken over controle-instrumenten. Een mogelijkheid is om het cursusmateriaal van tijd tot tijd op te vragen en om na te gaan of dit voldoende bijdraagt aan de gestelde leerdoelen.

Het panel constateert dat de opleiding Japanstudies passende toetsvormen hanteert die voldoende variatie vertonen. De beoordeling is duidelijk omschreven en de wijze van toetsing is transparant voor de studenten. Het panel kan zich vinden in de beoordeling van de eindwerken en in de rol van de begeleider en tweede lezer daarin. Wel adviseert het panel om ervoor te zorgen dat het commentaar van de tweede lezer duidelijk herkenbaar is voor de studenten zodat het duidelijk is hoe in de afweging het eindcijfer is bereikt.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

Het panel is van oordeel dat de studenten van de bacheloropleiding Japanstudies een voldoende eindniveau behalen en de beoogde leerresultaten realiseren. De meeste studenten komen terecht bij passende masteropleidingen, waar ze voor zover bekend geen grote struikelblokken ervaren. Voor zover bekend vinden de studenten die uitstromen (meestal na afronding van een masteropleiding) binnen relatief korte tijd een passende baan, veelal op academisch niveau. Het panel is van mening dat de opleiding de studenten voldoende voorbereidt op een masteropleiding en op een maatschappelijke carrière.

Het panel beoordeelt de Standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

Bacheloropleiding Japanstudies

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoet
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoet
Standaard 3: Toetsing	voldoet
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoet
Algemeen eindoordeel	positief

De voorzitter, prof. dr. Peter Van Nuffelen, en de secretaris, drs. Erik van der Spek, van het panel verklaren hierbij dat alle panelleden kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 2 juni 2020

BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De bacheloropleiding Japanstudies combineert intensieve taalverwerving met een breed aanbod op het gebied van cultuur, geschiedenis en economie van Japan. Het uitgangspunt is dat studenten voor een studie van de Japanse cultuur en maatschappij zelfredzaam moeten zijn in de Japanse taal. Omdat het Japans voor Nederlandse studenten een zeer gecompliceerde schrijftaal is, is de taalverwerving met 70-77,5 EC een zware component. De taalverwerving is niet alleen gericht op leesvaardigheid (waarbij de studenten niveau B2 behalen, volgens het Gemeenschappelijk Europees referentiekader, ERK) en spreekvaardigheid (niveau B1 ERK), maar ook op de vaardigheid zelfstandig informatiebronnen te selecteren en raadplegen. De taalverwerving wordt afgerond met een verblijf van drie tot vijf maanden aan een universiteit in Japan.

Naast de zelfredzaamheid in het Japans richt de opleiding zich op het verkrijgen van inzicht in de Japanse cultuur en maatschappij. Na een brede basis in het eerste jaar verdiepen de studenten hun kennis en inzicht in het tweede en derde jaar, waarbij ze zich in principe concentreren op een of meer disciplines. Om deze verdieping te stroomlijnen, heeft de opleiding vier disciplinaire clusters ontwikkeld, die corresponderen met vier leerlijnen. De vier clusters zijn Language and Linguistics (1), Media, Arts, Culture and History (2), Political Economy and International Relations (3) and Society and Culture (4). Daarnaast streeft de opleiding naar goede academische vaardigheden, die veelal in facultair verband onderwezen en geoefend worden. De opleiding bereidt studenten in eerste instantie voor op een vervolgopleiding (zoals de masteropleiding Asian Studies in Leiden), maar heeft ook aandacht voor de arbeidsmarkt van de afgestudeerden. Hiervoor is na de laatste visitatie een specifiek vak toegevoegd: Practising Japanese Studies. Ook betreft Japanstudies via een eigen Advisory Board het werkveld en alumni bij ontwikkelingen binnen de opleiding.

De bacheloropleiding Japanstudies is de enige opleiding binnen Nederland in zijn soort. In internationaal verband is de opleiding in Leiden vergelijkbaar met regiostudies gericht op Japan in bijvoorbeeld België (Leuven) en Noorwegen (Oslo). De component taalverwerving is in alle drie de opleidingen vergelijkbaar, maar in vergelijking met de beide zusteropleidingen onderscheidt Leiden zich door de brede waaier van thema's en disciplines die worden aangeboden: antropologie, geschiedenis, internationale betrekkingen, kunstgeschiedenis, linguïstiek, literatuurwetenschappen, materiële cultuurstudies, mediastudies, economie, politicologie, religiestudies en sociologie.

Het panel stelt vast dat de opleiding een evenwichtig profiel heeft ontwikkeld met een sterke focus op taalverwerving. Studenten hebben de keuze uit een breed en samenhangend aanbod waarin alle relevante disciplines vertegenwoordigd zijn. Verder is het panel onder de indruk van de diversiteit en diepgang in het culturele profiel van de Universiteit Leiden, waaraan de bacheloropleiding Japanstudies bijdraagt. Het panel benadrukt dat dergelijke bijzondere opleidingen van vitaal belang zijn, niet alleen voor het aanbod van de Universiteit Leiden, maar voor Nederland als geheel. Als er geen academisch onderzoek wordt gedaan in gespecialiseerde deelgebieden van de geesteswetenschappen kan de universiteit geen brede opleidingen met voldoende diepgang aanbieden, noch bijvakken voor studenten uit andere richtingen. Ook blijven wetenschappers van andere faculteiten en universiteiten verstoken van gespecialiseerde expertise. Ten slotte: als taalkundige en culturele expertise niet van de ene op de andere generatie wordt overdragen, ondermijnt dit de positie van Nederland in de internationale diplomatie en commercie.

Beoogde leerresultaten

Zoals alle Leidse bacheloropleidingen is ook de bacheloropleiding Japanstudies gebaseerd op zowel facultaire als opleidingsspecifieke leerresultaten. De leerresultaten zijn gerangschikt volgens de Dublindescriptoren. De opleidingsspecifieke leerresultaten zijn te omschrijven aan de hand van de volgende vier kenmerken:

1. De afgestudeerde van de opleiding verwerft een stevige basis van de Japanse taal en de Japanse schriftsystemen. Dit omvat de vaardigheden luisteren, spreken, lezen en schrijven, plus de vaardigheid om relevante secundaire en primaire bronnen te vinden en te bestuderen.
2. De afgestudeerde beschikt over algemene basiskennis over Japan: kennis van de historische ontwikkeling van Japan en van hedendaagse politieke, economische, maatschappelijke en culturele ontwikkelingen.
3. De afgestudeerde heeft zich verdiept in verschillende wetenschappelijke benaderingen van Japan. Hij of zij heeft inzicht verworven in de problematiek van het bestuderen van 'vreemde' culturen en heeft meer diepgaande kennis van ten minste twee disciplines.
4. De afgestudeerde heeft zicht op de arbeidsmarkt en heeft zich verschillende academische vaardigheden op bachelorniveau eigen gemaakt. Hieronder vallen kritisch analyseren, ordenen van verworven kennis, en communiceren over verworven kennis, inzichten en onderzoeksresultaten.

Het panel kan zich vinden in de formulering van de beoogde leerresultaten en is van mening dat ze passen bij een opleiding regiostudies, waarbij de verwerving van een taal centraal staat. De leerresultaten sluiten volgens het panel aan bij het niveau en de oriëntatie van een bacheloropleiding.

Overwegingen

Het panel oordeelt dat de bacheloropleiding Japanstudies een evenwichtig profiel heeft ontwikkeld met een sterke focus op taalverwerving, die mede mogelijk wordt gemaakt door het buitenlandverblijf. Studenten hebben de keuze uit een breed aanbod waarin alle relevante disciplines vertegenwoordigd zijn. Het aanbod van vier clusters en de keuze voor twee disciplines zorgt voor samenhang en stelt de studenten in staat zich deze disciplines voldoende eigen te maken op het vlak van theorie, conceptvorming en methodologie. Het panel heeft verder vastgesteld dat de Universiteit Leiden een lange traditie heeft die ernaar streeft kennis van vele culturen te bewaren en uit te bouwen. Dit is een wezenlijk onderdeel van haar identiteit en geeft haar een unieke positie in Nederland.

De beoogde leerresultaten van de opleiding Japanstudies zijn volgens het panel wat betreft niveau en oriëntatie passend voor een wetenschappelijke bacheloropleiding. Ze zijn afgestemd op de internationale eisen van het vakgebied en, mede door de betrokkenheid van de Advisory Board, op de eisen van het beroepenveld. Inhoudelijk sluiten ze aan bij de vier clusters en ook de nadruk op taalverwerving is duidelijk in de leerresultaten verankerd. Wel heeft het panel vastgesteld dat de beoogde leerresultaten van de verschillende Leidse opleidingen binnen Regiostudies op een verschillende manier zijn opgesteld. Het panel beveelt aan om de beoogde leerresultaten van de verschillende opleidingen van de faculteit te harmoniseren. Zij zullen uiteraard verschillen, maar het vergroot de transparantie als alle programma's dezelfde terminologie en categorisering gebruiken.

Conclusie

Bacheloropleiding Japanstudies: het panel beoordeelt Standaard 1 als 'voldoet'.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Curriculum

Het onderwijsprogramma in de bacheloropleiding Japanstudies is opgezet volgens de Leidse universitaire 100-400 niveau-indeling, zoals gangbaar voor een bacheloropleiding. Studenten worden volgens dit model geleid van een inleidend niveau (100), via een niveau dat uitgaat van een meer autonome studiehouding (200), naar een gevorderd niveau (300). Ze sluiten vervolgens hun bacheloropleiding af met een zelfstandig te verrichten eindwerkstuk of een cursus op gespecialiseerd-verdiepend niveau (400). Deze indeling ondersteunt volgens het panel objectivering van de niveauvereisten voor gevolgde cursussen en aandacht voor een logische opbouw in het programma.

In grote lijnen kan het programma onderverdeeld worden in drie delen. Ten eerste is er een algemeen deel dat voor alle studenten gelijk is; dit omvat onder meer het taalonderwijs en het buitenlandverblijf. Ten tweede is er een gebonden keuzedeel, waarbij studenten de gelegenheid krijgen zich te specialiseren aan de hand van vier clusters. Het derde deel is het facultaire deel, dat voornamelijk bestaat uit het facultaire kerncurriculum en de minorruimte in het derde jaar.

Het algemene deel omvat bijna de helft van het curriculum (85 EC); het omvat de volledige propedeuse en de helft van de studiepunten in het tweede jaar. Het belangrijkste onderdeel is de taalverwerving in het eerste en tweede jaar (bij elkaar 60 EC). Daarbij ligt de nadruk op de leesvaardigheid, omdat de studenten zelfstandig informatiebronnen moeten kunnen selecteren en verwerken. Omdat het Japanse schrijfsysteem heel complex is, vergt dit veel tijd. De studenten behalen het ERK-niveau B2 voor leesvaardigheid en B1 voor spreekvaardigheid. Ook in het derde jaar is taalverwerving onderdeel van het curriculum, maar in dat jaar is het geïntegreerd met de disciplinaire vakken die in de vier clusters worden aangeboden. De studenten herkennen de focus op leesvaardigheid en zijn van mening dat deze hen in staat stelt om in het derde jaar een academische tekst in het Japans te lezen.

Een belangrijk onderdeel van het taalonderwijs wordt gevormd door het buitenlandverblijf in het tweede semester van het tweede jaar. De studenten studeren dan in principe aan een van de drie partneruniversiteiten in Japan. Het studieverblijf in Japan is primair gericht op intensieve taalverwerving; de studenten volgen een programma op maat dat is gericht op alle aspecten van de Japanse taalvaardigheid. De meeste studenten studeren drie maanden aan de Universiteit van Okayama of de Universiteit van Toyama. Een groep van ongeveer vijftien van de beste studenten krijgt de mogelijkheid om vijf maanden te studeren aan de Universiteit van Nagasaki. Daarnaast is er een groep studenten die niet aan het Japanverblijf deelnemen, meestal omdat ze de vereiste vakken (alle taalverwervingsvakken tot en met het eerste semester van het tweede jaar) niet hebben afgerond. Deze groep (20-25% van het cohort) volgt een alternatief programma in Leiden dat primair gericht is op taalverwerving. De studenten die gaan, zijn enthousiast over het buitenlandprogramma en vinden het niet problematisch dat er verschillen zijn tussen de groepen die drie en vijf maanden gaan. Het panel constateert dat er door deze aanpak niveauverschillen ontstaan, maar is wel van mening dat alle studenten het minimaal vereiste niveau behalen.

Het gebonden deel geeft de studenten vanaf het tweede jaar de gelegenheid te kiezen tussen vier clusters. Daarmee kunnen ze voor een groot deel de thema's en benaderingen volgen die hun interesse hebben gewekt. De studenten hebben de keuze uit vier disciplinaire clusters:

1. Language and Linguistics (LL). Dit cluster richt zich op onderzoek dat te maken heeft met taalkunde en taalverwerving. Studenten maken in dit cluster kennis met onder meer typologie, fonologie, morfologie, syntax, semantiek, historische taalkunde en vergelijkende taalkunde en passen die toe op het Japans. Het cluster omvat daarnaast ook de cursus 'Japanese as a second language'.

2. Media, Arts, Culture, and History (MACH). Dit populaire cluster richt zich op de visuele en materiële cultuur van Japan uit het heden en verleden. Daarbij gaat het niet alleen om traditionele kunst(geschiedenis), maar ook om eigentijdse onderwerpen zoals Animestudies en Japanse film. Ook de relatie tussen de Japanse geschiedenis en de visuele en literaire cultuur komt aan de orde, bijvoorbeeld in de cursus 'Japan's Asian Empire, Images and Realities'.
3. Political Economy and International Relations (PEIR). Dit cluster is bedoeld voor studenten die meer willen weten over de politieke economie en internationale relaties van Japan. Het cluster biedt zowel een globale en regionale als een nationale focus. Studenten kunnen zich onder meer verdiepen in de ontwikkeling van het kapitalisme in de Japanse economie van na de Tweede Wereldoorlog, en in het ontstaan van het huidige politieke systeem van Japan en de Chinees-Japanse relaties.
4. Society and Culture (SC). Dit is één van de twee populairste clusters van Japanstudies (samen met MACH). Dit cluster biedt een brede waaier van colleges en seminars over onderzoek naar Japanners en hun gedragingen. Dat omvat uiteenlopende onderwerpen als religie, criminaliteit en deviant gedrag, de verwestering van de Japanse materiële cultuur en genderrollen in de hedendaagse Japanse maatschappij.

In het tweede jaar volgen de studenten in totaal vier modules binnen deze clusters, wat ze in staat stelt hun keuze te bepalen. Dat zijn veelal inleidende colleges of seminars, zoals 'Introduction to Japanese Linguistics' voor het cluster LL of 'Introduction in Japanese Economy' voor het cluster PEIR. In het derde jaar kunnen de studenten twee clusters van hun voorkeur opgeven, waarna ze worden ingedeeld in één ervan: voorwaarde is dat ze in het tweede jaar minimaal één hoorcollege en twee werkgroepen binnen dat cluster hebben gevolgd. De studenten schrijven ook hun bachelorscriptie over een onderwerp dat binnen het cluster van hun keuze valt. De studenten zijn positief over het brede aanbod binnen Japanstudies; het panel sluit zich daarbij aan.

Naast het gemeenschappelijke opleidingsspecifieke deel en de vier clusters maakt ook het facultaire deel een substantieel onderdeel van het programma uit. Dit deel omvat 45 EC, waarvan 30 EC is bestemd voor de facultaire keuzeruimte (minorruimte) in het eerste semester van het derde jaar. Daarnaast maakt het facultaire kerncurriculum (10 EC) deel uit van het facultaire deel. In het eerste jaar volgen de studenten de cursus 'Introduction to Area Studies' (5 EC), in het tweede jaar de cursus Wetenschapsfilosofie (5 EC). Tot slot omvat dit deel het zogenoemd gedeeld onderwijs (5 EC) in het tweede jaar; voor dit onderdeel volgen de studenten in principe een cursus bij andere opleidingen op het gebied van Aziëstudies, maar een cursus bij een andere opleiding behoort ook tot de mogelijkheden.

Studenten met extra talent en ambitie kunnen deelnemen aan het Humanities Lab, het honoursprogramma van de faculteit. Hier kunnen studenten hun opleiding verdiepen of verbreden door zelf een programma van 30 EC samen te stellen uit een keur aan kleinschalige cursussen met intensief contactonderwijs.

Het panel is van mening dat de bacheloropleiding Japanstudies een samenhangend en divers programma aanbiedt, dat goed aansluit bij de beoogde leerresultaten. De vier clusters zorgen voor samenhang en bieden de studenten veel keuzemogelijkheden. De taalverwerving heeft terecht een stevig accent in alle drie de jaren, waarbij het panel zich kan vinden in de focus op leesvaardigheid en in de integratie van taalverwerving in de disciplinaire vakken in het derde jaar.

Scriptietraject

De studenten schrijven hun eindwerkstuk over een onderwerp binnen hun cluster. Daarbij worden ze begeleid door een supervisor, die de opleiding aanwijst. Tot 2019 konden de studenten in principe hun eigen onderwerp kiezen, maar daarmee liepen ze regelmatig vast. Vanaf het collegejaar 2019-2020 werkt de opleiding met thematisch scriptieseminars, wat inhoudt dat de studenten hun onderwerp moeten kiezen binnen het seminarthema. Ook de begeleiding van de scripties krijgt gestalte binnen deze seminars. De studenten komen regelmatig bij elkaar en leren op die manier niet alleen van hun begeleider, maar ook van elkaar. Een harde eis is dat de studenten gebruikmaken

van een of meer zelfgekozen Japanstalige bronnen. De studenten zijn tevreden over de begeleiding bij het schrijven van hun scripties; het panel sluit zich hierbij aan. Het panel kan zich bovendien vinden in de aanpassing van het scriptietraject.

Onderwijsvormen

In het eerste jaar volgen de studenten een combinatie van hoor- en werkcolleges. Vanaf het tweede jaar hebben de werkcolleges de overhand, waarbij de studenten een actieve inbreng hebben, onder meer in de vorm van papers en presentaties. In het tweede jaar kiezen de studenten hun specialisatie, waarvoor ze minimaal twee seminars volgen; hierin worden ze getraind in academische vaardigheden. Ook de taalverwerving wordt onderwezen in werkcolleges.

Een belangrijk uitgangspunt in de gehele opleiding is de integratie van onderwijs en onderzoek. De docenten die disciplinair onderwijs verzorgen zijn actief als onderzoeker en laten de studenten kennismaken met recente resultaten van onderzoek binnen hun vakgebied. Al in het eerste jaar leren de studenten bepaalde onderzoeksvaardigheden aan, zoals (secundaire) bronnenanalyse en reflectie daarop. Vanaf het tweede jaar leren de studenten hun eigen onderzoeksvragen te ontwikkelen en maken ze kennis met de methodologieën van de verschillende disciplines. Elk disciplinair vak mondt ook uit in een individueel onderzoekssessay. Het panel is van mening dat onderzoek en onderwijs voldoende zijn verweven in de opleiding. Wel heeft het panel geconstateerd dat een deel van de studenten behoefte heeft aan meer begeleiding bij het schrijven van (onderzoeks)essays. Het panel adviseert de opleiding meer aandacht aan dit thema te geven. Los van deze aanbeveling is het panel van mening dat de gehanteerde onderwijsvormen passend zijn voor een bacheloropleiding.

Begeleiding, advies en studeerbaarheid

De bacheloropleiding Japanstudies wordt intensief begeleid, waarbij de onderwijscoördinator (tevens studieadviseur) een belangrijke rol speelt. Hij/zij begeleidt en adviseert studenten en nodigt eerste- en tweedejaarsstudenten uit om de studievoortgang te bespreken. Studenten maken een individueel studieplan, dat tijdens deze gesprekken ter tafel ligt. De studieadviseur beantwoordt vragen, helpt studenten bij het maken van studiekeuzes, en draagt mogelijke oplossingen aan voor eventuele problemen. De studieadviseur is ook vraagbaak voor studenten die een deel van de studie in het buitenland willen doen (naast het vaste buitenlandverblijf). Daarnaast worden de studenten uiteraard ook begeleid door hun docenten. Het panel is van mening dat de opleiding zorgt voor voldoende begeleiding.

De studenten meldden het panel dat zij de opleiding zwaar vinden, en soms stress ervaren. Dat geldt met name aan het einde van het eerste jaar (in verband met het bindend studieadvies) en tijdens de voorbereiding op het buitenlandverblijf (waarbij de studenten alle taalverwervingsvakken gehaald moeten hebben). Een aantal studenten valt af vanwege een burn-out. Het panel adviseert de staf om goed te monitoren of alle studenten het tempo kunnen volgen. Juist bij voortbouwend taalonderwijs in een opleiding waaraan studenten in principe zonder voorkennis van het Japans beginnen, is een goed begin het halve werk. Daarnaast meent het panel dat studenten wellicht beter met de druk van de opleiding kunnen omgaan wanneer zij zich meer gehoord voelen door de opleiding. Aandacht voor goede communicatie tussen docenten en studenten en verhoging van de zichtbaarheid van de opleidingscommissie kunnen hier een positieve bijdrage aan leveren.

Een specifieke omstandigheid bij Japanstudies is het relatief hoge aantal studenten met speciale behoeften en stoornissen, variërend van dyslexie tot stoornissen in het autistische spectrum. De opleiding speelt daarop in, onder andere door studenten in voorkomende gevallen meer tijd te geven voor taaltoetsen, door voor sommige studenten de aanwezigheidsplicht op te schorten of door hen gebruik te laten maken van computers in de colleges. De staf krijgt daarbij enige facultaire ondersteuning, maar is van mening dat die ondersteuning niet voldoende is toegesneden op de problemen die de studenten Japanstudies ervaren. Het panel adviseert de faculteit meer specifieke ondersteuning voor deze groep studenten te bieden.

Arbeidsmarktoriëntatie

Sommige studenten hebben weinig vertrouwen in hun kansen op de arbeidsmarkt. Ook hebben ze soms moeite om na het afstuderen hun weg te vinden, heeft het panel van alumni vernomen. Het verbeteren van de oriëntatie op de arbeidsmarkt is een van de uitdagingen die zowel de opleiding als de Faculteit Geesteswetenschappen momenteel aangaat. De faculteit organiseert bijeenkomsten waar studenten zich een perspectief op de arbeidsmarkt kunnen vormen, zoals het jaarlijkse Humanities Career Event. Mogelijke werkgevers zoals het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Google, uitgeverij Das Mag en de AIVD bieden hier workshops aan. De Humanities Career Service biedt ondersteuning bij het vinden van stages en bij sollicitatieprocedures.

Binnen de opleiding krijgt arbeidsmarktoriëntatie in de eerste plaats gestalte in het vak 'Practising Japanese Studies'. In dit vak krijgen studenten inzicht in de werkzaamheden van Japanse bedrijven en bedrijven die zakendoen met Japan. Daarnaast zijn er gastcolleges door vertegenwoordigers van Japanse bedrijven. Verder organiseert de opleiding samen met de studievereniging Tanuki en de Japanse Kamer van Koophandel in Nederland jaarlijks een Japan Company Day. Tijdens die dag kunnen de studenten kennismaken met een groot aantal Japanse bedrijven in Nederland. Toch is een deel van de studenten van mening dat ze te weinig op de arbeidsmarkt worden voorbereid. Het panel heeft begrepen dat de opleiding voortdurend bezig is met de 'fine-tuning' van het vak 'Practising Japanese Studies' in samenspraak met gastsprekers en de adviesraad van de opleiding. Het panel adviseert de opleiding om na te gaan op welke punten ze de arbeidsmarktoriëntatie zou kunnen versterken.

Onderwijzend personeel

De staf van de opleiding is in dienst van het regiostudie-instituut LIAS. Alle docenten zijn gepromoveerd en beschikken over een Basiskwalificaties Onderwijs (BKO). Het taalonderwijs wordt verzorgd door zowel Nederlandse als Japanse docenten; de Nederlandse docenten verzorgen vooral de leesvaardigheid, de spreekvaardigheid wordt geoefend onder begeleiding van docenten met Japans als moedertaal. Deze docenten beschikken over een formele bevoegdheid in het leren van Japans als tweede taal. Voor de disciplinaire vakken zijn per cluster twee tot vijf docenten beschikbaar. De studenten noemen hun docenten in evaluaties deskundig, aardig, enthousiast en behulpzaam. Het panel is van oordeel dat de opleiding beschikt over een goede staf, die beschikt over de juiste expertise voor deze opleiding.

Werkdruk is een uitdaging voor de bacheloropleiding Japanstudies. De toenemende studenten-aantallen hebben zich niet vertaald in de bijbehorende formatie. Ook het relatief grote aantal studenten met speciale behoeften of stoornissen (bij Japanstudies ongeveer 25%) doet een groot beroep op de staf. Het panel adviseert de faculteit om na te gaan of de formatie bij Japanstudies kan worden uitgebreid en of er meer ondersteuning mogelijk is voor deze specifieke groep studenten.

Meer in het algemeen speelt bij alle gevisiteerde opleidingen het probleem dat de docenten formeel in dienst zijn bij verschillende onderzoeksinstituten, die ook verschillende normen hanteren voor het toewijzen van uren aan bepaalde onderwijstaken. Het panel ondersteunt de faculteit van harte in haar streven om dit te harmoniseren. Het roept de onderzoeksinstituten op, zich te houden aan de normstellende lijst die de faculteit heeft opgesteld. Het panel stelt vast dat de faculteit de werkdruk voor docenten goed op het netvlies heeft staan, en diverse maatregelen neemt om deze terug te dringen. Dit juicht het panel toe. Het is niet alleen nodig om de docenten te beschermen, maar ook de verbinding tussen onderwijs en onderzoek te behouden. Deze loopt gevaar als de onderwijstaken zo tijdrovend worden dat docenten nauwelijks tijd overhouden voor onderzoek.

De faculteit stimuleert de docenten in hun professionele ontwikkeling door hun workshops en scholing bij het Interfacultair Centrum voor Lerarenopleiding, Onderwijsontwikkeling en Nascholing (ICLON) aan te bieden en bijeenkomsten met andere docenten te organiseren. Zo worden in het faculteitsbrede Expertisecentrum Online Learning (ECOLe) best practices uitgewisseld en in de universiteitsbrede Leiden Teacher's Academy onderwijsinnovaties uitgewerkt. Binnen de opleiding

worden er bovendien drie à vier intersectiebijeenkomsten gehouden, waaraan alle docenten deelnemen en waarin verschillende aspecten van de opleiding worden besproken.

Overwegingen

Het panel is van mening dat de bacheloropleiding Japanstudies een breed en samenhangend programma aanbiedt. Daarbij neemt het taalonderwijs terecht een centrale plaats in. Het panel kan zich vinden in de keuze van de opleiding om zich te concentreren op leesvaardigheid en constateert dat de studenten hierdoor in staat worden gesteld een niveau te bereiken dat hen in staat stelt academische teksten te lezen. Ook de integratie van het taalonderwijs in de disciplinaire vakken in het derde jaar is volgens het panel een terechte keuze. Verder stelt het panel vast dat het programma veel keuzevrijheid biedt, waarbij de samenhang wordt gewaarborgd door het onderwijs binnen de vier clusters.

Met het buitenlandverblijf van drie of vijf maanden in Japan stelt de opleiding de studenten in staat hun taalverwerving op een hoger niveau te brengen. De studenten zijn positief over deze kans om hun taal te verbeteren in het land van herkomst. Het panel constateert dat er niveauverschillen ontstaan doordat het buitenlandverblijf zorgt voor een onderverdeling in drie groepen: de studenten die drie maanden in Japan verblijven, de studenten die vijf maanden in Japan studeren en de thuisblijvers. Maar het panel heeft vastgesteld dat alle studenten in staat worden gesteld het minimale niveau te bereiken.

Het panel stelt vast dat de onderwijsvormen passen bij een opleiding waarin taalverwerving een essentieel onderdeel vormt. Daarbij is de verwevenheid van onderwijs en onderzoek een sterk punt. De studenten leren voldoende onderzoeksvaardigheden, inclusief de methodologieën die bij de verschillende disciplines horen. Wel adviseert het panel de opleiding om meer aandacht te geven aan schrijfvaardigheden. Het panel kan zich vinden in de nieuwe opzet van het scriptietraject, waarin de studenten hun onderwerp kiezen en begeleid worden binnen een thematisch opgezet scriptieseminar. Weliswaar verkleint deze aanpak de keuzevrijheid, maar het vergroot de kans van slagen. Het panel waardeert de aandacht voor arbeidsmarktoriëntatie binnen de opleiding, maar adviseert toch om na te gaan of dit onderdeel kan worden versterkt.

Het panel constateert dat de studenten voldoende begeleid worden. Ondanks die begeleiding ervaren de studenten de opleiding als zwaar. Het panel adviseert om de studielast te blijven monitoren en met name om ervoor te zorgen dat alle studenten het tempo kunnen volgen. Aandacht voor goede communicatie tussen docenten en studenten en verhoging van de zichtbaarheid van de opleidingscommissie kunnen volgens het panel een positieve bijdrage leveren aan een cultuur waarin studenten wellicht beter met de druk van de opleiding kunnen omgaan. Verder is het panel van mening dat meer ondersteuning nodig is voor het relatief grote aantal studenten met bijzondere behoeften of stoornissen. Het herkent de uitdaging voor de opleiding om een balans te vinden tussen toewerken naar het beoogde eindniveau en aandacht hebben voor de menselijke maat.

Tot slot is het panel van mening dat de opleiding beschikt over een vakinhoudelijk en didactisch goed onderlegde staf. Wel is werkdruk een probleem dat sterk wordt gevoeld bij Japanstudies; de toenemende studentenaantallen hebben zich niet vertaald in de bijbehorende formatie. Het panel adviseert de faculteit om na te gaan of de formatie bij Japanstudies kan worden uitgebreid.

Conclusie

Bacheloropleiding Japanstudies: het panel beoordeelt Standaard 2 als 'voldoet'.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Toetsbeleid

Alle opleidingen in het cluster Regiostudies aan de Universiteit Leiden vallen onder het toetsbeleid van de Faculteit der Geesteswetenschappen. Dit is eenduidig opgezet en stelt docenten centraal in de kwaliteitsborging van de toetsing; als inhoudsdeskundigen zijn zij immers het beste op de hoogte van de eisen die in hun vakgebied gelden. Enkele uitgangspunten gelden voor alle opleidingen. Fraude en plagiaat zijn ontoelaatbaar en de verschillende examencommissies worden geacht scherp toezicht te houden op de wetenschappelijke integriteit.

Toetsing wordt opgezet volgens het vierogenprincipe: alle tentamens worden gecontroleerd op validiteit en coherentie alvorens te worden afgenomen. Ook is alle toetsing erop gericht studenten uit te nodigen om zichzelf steeds te verbeteren. De verwerving én toepassing van kennis en inzicht zijn leidend in de opzet van de toetsing, naast het ontwikkelen van oordeelsvorming en het aanleren van communicatie- en leervaardigheden. In meerjarige curricula dient de toetsing zich duidelijk op te bouwen, om zeker te stellen dat studenten steeds zelfstandiger werken, op steeds hogere cognitieve niveaus en in een steeds complexere context. De gekozen toetsvormen moeten verder aansluiten bij het beoogde academische niveau en de mores in het vakgebied. Om didactische redenen verdient het de voorkeur om in elke cursus meerdere (getrapte) toetsen aan te bieden. Bij de beoordeling van eindwerken moeten minstens twee onafhankelijke examinatoren betrokken zijn.

De faculteit heeft verschillende handleidingen en richtlijnen ontwikkeld om de opleidingen en examencommissies onder haar vleugels te ondersteunen. De handleidingen *Examencommissies* en *Kwaliteitsborging Toetsing* geven in de ogen van het panel een goed overzicht van de regelgeving. Daarnaast is er een aparte *Regels en richtlijnen van de Examencommissies BA-opleidingen* opgesteld om de examencommissies van deze meerjarige opleidingen te ondersteunen bij hun controlerende taak. Ook heeft de faculteit praktische handleidingen vervaardigd voor de toetspraktijk, zoals *Tips voor Toetsen*. Hierin zijn concrete suggesties opgenomen voor het ontwerpen, samenstellen, afnemen, evalueren en verbeteren van toetsen, evenals voor het samenstellen van beoordelingsmodellen voor verschillende toetsvormen. Daarnaast bevat de handleiding onder andere een checklist voor het samenstellen, beoordelen en redigeren van open vragen en een model met uitleg over het maken van een toetsmatrijs.

Het panel vindt de geboden facultaire ondersteuning van goede kwaliteit en is tevreden over de uniformiteit die de faculteit op het gebied van het toetsbeleid uitdraagt. Volgens het panel heeft de faculteit sinds de vorige ronde van opleidingsbeoordelingen een professionaliseringsslag gemaakt. In de gesprekken met de verschillende examencommissies viel op dat plagiaat niet bij alle examencommissies op gelijke wijze wordt geadresseerd. Bij sommige (kleinere) opleidingen hebben docenten nog altijd de neiging om individuele gevallen zelfstandig af te handelen. Dit is niet wenselijk in de ogen van het panel. Het adviseert daarom de faculteit nogmaals scherp te kijken naar de facultaire richtlijnen voor plagiaat- en fraudezaken, en daarbij alle examencommissies mee te nemen.

Examencommissie Japanstudies

Het panel heeft een gesprek gehad met de examencommissie Japanstudies. Deze commissie wordt ondersteund door een secretaris en aangevuld met een extern lid, tevens toetsdeskundige. Omdat dit externe lid in meerdere examencommissies zitting heeft, zorgt zij ook voor uitwisseling van informatie. Tijdens het gesprek is gebleken dat de taken van de commissie tweeledig zijn. Ten eerste moet de commissie een antwoord geven op de dagelijkse vragen van de studenten over zaken als vrijstellingen, wijzigingen in het programma en het al dan niet volgen van een minor. Ten tweede heeft de commissie taken op het gebied van kwaliteitsbeoordeling. Elk jaar bekijken de leden een aantal scripties en een aantal cursussen. Het panel adviseert om bij de selectie van cursussen

rekening te houden met bijzonderheden zoals een nieuwe docent of substantiële wijzigingen in de cursusinhoud. Problemen neemt de examencommissie in eerste instantie op met de docent in kwestie.

Tijdens het locatiebezoek heeft het panel met de examencommissie gesproken over het verplichte buitenlandverblijf. Studenten die tijdig hun propedeuse hebben behaald en in het tweede jaar de taalvakken uit het eerste semester met goed gevolg hebben afgerond, mogen in de tweede helft van hun tweede jaar tien weken naar een Japanse partneruniversiteit. Uit het gesprek met de examencommissie maakt het panel op dat de onderwijskwaliteit aan de partneruniversiteiten goed bekend staat en dat de docenten en examencommissie hierbij uitgaan van wederzijds vertrouwen gebaseerd op de langdurige samenwerking. Hoewel het panel geen redenen heeft om te twijfelen aan de gerealiseerde leerresultaten tijdens het verblijf in Japan, adviseert het de examencommissie om beter te formaliseren hoe de kwaliteit daar is geborgd. Het panel denkt hierbij bijvoorbeeld aan toezicht op de accreditatie van de partneruniversiteiten of het opvragen van steekproeven van ter plaatse gemaakt werk van de eigen studenten.

Toetsing

Bij de toetsing vormt het facultaire toetsbeleid, dat hierboven is beschreven, het uitgangspunt. De opleiding hanteert verschillende toetsvormen, zoals mondelinge en schriftelijke tentamens, takehome-tentamens, mondelinge presentaties, schriftelijke opdrachten en werkstukken. Bij taalverwerving wordt de spreek- en luistervaardigheid mondeling getoetst. Bij mondelinge tentamens is altijd een tweede docent aanwezig. Voor de meeste cursussen zijn er twee toetsmomenten en elke toets kan worden herkanst. Werkstukken worden beoordeeld volgens gespecificeerde criteria en de studenten krijgen hier feedback op. Het panel heeft een aantal opdrachten en werkstukken bekeken en kan zich vinden in de opzet en beoordeling ervan. Verder is het panel van mening dat de toetsvormen aansluiten bij de beoogde leerresultaten en dat er voldoende variatie in de toetsvormen aanwezig is. Transparantie wordt gegarandeerd door informatie over toetsen en de betekenis van de toegekende cijfers te vermelden in de e-Studiegids.

Beoordeling eindwerken

De eindwerken worden beoordeeld door de begeleider en een tweede lezer, die aangewezen worden door de examencommissie. Bij afwijkingen worden de cijfers van beiden gemiddeld. Bij een verschil van twee punten of meer wijst de examencommissie een derde beoordelaar aan, wiens oordeel bindend is. Eén van de eisen bij de beoordeling is dat de studenten gebruik maken van Japanstalige bronnen. Het panel heeft vijftien eindwerken gelezen en kan zich in hoofdlijnen vinden in de oordelen van de begeleiders.

De opleiding hanteert een facultair beoordelingsformulier voor de scripties, waarin de begeleider en de tweede lezer onafhankelijk van elkaar hun oordeel beargumenteren. Hun commentaar wordt verzameld in een derde formulier voor de student; de begeleider kan het commentaar in dit formulier nog bewerken. Het panel is op zich positief over dit beoordelingsformulier, maar constateerde wel dat de inbreng van de tweede lezer niet altijd duidelijk is. Het panel is van mening dat het nuttig is voor de studenten om het commentaar van zowel de eerste als de tweede lezer te zien; de studenten ontvangen immers alleen het derde formulier.

Overwegingen

Het panel kan zich vinden in het toetsbeleid van de Faculteit der Geesteswetenschappen. Dit toetsbeleid is in de afgelopen jaren uitgebreid en geeft de opleidingen meer houvast; dit komt onder meer tot uiting in de handleidingen en richtlijnen die zijn ontwikkeld. Het panel is van mening dat de geboden facultaire ondersteuning van goede kwaliteit is en stelt vast dat de faculteit sinds de vorige ronde van opleidingsbeoordelingen een professionaliseringsslag heeft gemaakt. Een consequentere aanpak bij plagiaat en fraude is nog een aandachtspunt; het panel vraagt aandacht voor de uitvoering van de richtlijnen in de dagelijkse praktijk.

Het panel is van mening dat de examencommissie voldoende invulling geeft aan haar werkzaamheden. Het panel is in het bijzonder positief over de inbreng van de externe toetsdeskundige, die zorgt voor verbinding tussen verschillende examencommissies. Wel stelt het panel vast dat de kwaliteitsbeoordeling van het buitenlandverblijf een kwestie is van wederzijds vertrouwen tussen de opleidingen in Nederland en Japan; dan moet wel duidelijk zijn waarop dit vertrouwen is gebaseerd. Daarom adviseert het panel om ook in dit geval na te denken over controle-instrumenten. Een mogelijkheid is om het cursusmateriaal van tijd tot tijd op te vragen en om na te gaan of dit voldoende bijdraagt aan de gestelde leerdoelen.

Het panel constateert dat de opleiding Japanstudies passende toetsvormen hanteert die voldoende variatie vertonen. De beoordeling is duidelijk omschreven en de wijze van toetsing is transparant voor de studenten. Het panel kan zich vinden in de beoordeling van de eindwerken en in de rol van de begeleider en tweede lezer daarin. Wel adviseert het panel om ervoor te zorgen dat het commentaar van de tweede lezer duidelijk herkenbaar is voor de studenten zodat het duidelijk is hoe in de afweging het eindcijfer is bereikt.

Conclusie

Bacheloropleiding Japanstudies: het panel beoordeelt Standaard 3 als 'voldoet'.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Het panel heeft vijftien eindwerken van de bacheloropleiding Japanstudies gelezen en stelt vast dat de studenten daarin laten zien dat ze de leerresultaten van de opleiding behalen. In de betere scripties trof het panel een sterke (soms interdisciplinaire) methodologie aan, die grondig werd toegepast in de gehele scriptie. De studenten wisten hun betogen duidelijk te structureren en toonden aan te kunnen argumenteren op academisch niveau. In een aantal scripties viel een grondige kennis van de gebruikte bronnen en de bijbehorende context op. In een aantal lager beoordeelde scripties was de methodologie minder uitgewerkt, sloten de schrijvers minder goed aan bij de academische conventies (bijvoorbeeld in de referenties) en constateerde het panel een beperkte diepgang in de analyse. Maar het panel stelt vast dat ook in de mindere scripties de beoogde leerresultaten bereikt werden.

De meeste studenten gaan na afronding van de bacheloropleiding Japanstudies door met een masteropleiding. Tussen de 40% en 65% van de studenten blijft in Leiden, waar vooral de masteropleiding Asian Studies in trek is; rond de 70% van de studenten die blijven, kiest deze opleiding. Andere vervolgoopleidingen die de studenten in Leiden kiezen, zijn Linguistics en International Relations. Daarnaast is er een substantiële groep (33% tot 52%) die naar een andere universiteit vertrekt, zowel in Nederland als in het buitenland. Enkele studenten stromen door naar een onderzoeksmaster. Voor zover bekend ervaren de studenten Japanstudies geen grote belemmeringen tijdens hun mastertraject. Het panel concludeert dat de opleiding de studenten voldoende voorbereidt op een masteropleiding.

Uit een facultair onderzoek uit 2016 blijkt dat 77% van de studenten binnen een jaar na het afstuderen een baan vindt, waarvan 70% op academisch of hbo-niveau. Van de studenten komt ongeveer 50% in het bedrijfsleven terecht (waarvan 20% in de ICT). Van de overige 50% belandt 10% in het onderwijs, 10% in een overheidsfunctie en 30% valt in de categorie 'overige'. Het panel is van mening dat de opleiding de studenten voldoende voorbereidt op een masteropleiding en op een maatschappelijke carrière.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat de studenten van de bacheloropleiding Japanstudies een voldoende eindniveau behalen en de beoogde leerresultaten realiseren. De meeste studenten komen terecht bij

passende masteropleidingen, waar ze voor zover bekend geen grote struikelblokken ervaren. Voor zover bekend vinden de studenten die uitstromen (meestal na afronding van een masteropleiding) binnen relatief korte tijd een passende baan, veelal op academisch niveau. Het panel is van mening dat de opleiding de studenten voldoende voorbereidt op een masteropleiding en op een maatschappelijke carrière.

Conclusie

Bacheloropleiding Japanstudies: het panel beoordeelt Standaard 4 als 'voldoet'.

ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel heeft alle vier de standaarden van de bacheloropleiding Japanstudies beoordeeld als 'voldoet'. Volgens de beslisregels van de NVAO is het algemeen eindoordeel over de opleiding daarmee 'positief'.

Conclusie

Het panel beoordeelt de *bacheloropleiding Japanstudies* als 'positief'.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN

Afgestudeerden van de opleiding hebben de onderstaande eindkwalificaties bereikt, gerangschikt volgens de Dublin-descriptoren:

Kennis en inzicht

1. De student heeft een grondige kennis van de belangrijkste historische ontwikkelingen in Japan.
2. De student beschikt over fundamentele kennis ten aanzien van hedendaagse politieke, maatschappelijke en culturele ontwikkelingen in Japan, en is in staat deze te plaatsen in de regionale en mondiale context.
3. De student heeft inzicht in de problematiek van de bestudering van 'vreemde' culturen en de relevante wetenschappelijke discussies, in het bijzonder met betrekking tot Japan en de regio.
4. De student verwerft kennis met betrekking tot de benaderingen (probleemstellingen, theorieën, methoden, analytisch taalgebruik) – toegepast op de Japanse problematiek – van ten minste twee disciplines die binnen het hoofdvakprogramma worden aangeboden (te weten, antropologie, geschiedenis, internationale betrekkingen, kunstgeschiedenis, linguïstiek, literatuurwetenschappen, materiële-cultuurstudies, mediastudies, politieke wetenschappen, religiestudies en sociologie).

De disciplines worden ingedeeld in 4 clusters:

- Language and Linguistics (L&L) cluster;
- Media, Arts, Culture and History (MACH) cluster;
- Political Economy and International Relations (PEIR) cluster;
- Society and Culture (S&C) cluster.

Toepassen van kennis en inzicht

5. Taalvaardigheid in het modern Japans
 - a. Luistervaardigheid. De student begrijpt in essentie langere passages gesproken taal in de standaardtaal, en kan verschillende stijlen (taalniveaus/registers) van gesproken taalgebruik onderscheiden; de student heeft bovendien een adequate receptieve beheersing van de Japanse woordenschat.
 - b. Spreekvaardigheid. De student heeft de vaardigheid om talig en intercultureel te communiceren in een Japanse omgeving en deel te nemen aan discussies over algemene onderwerpen; de vaardigheid om tijdens deze gesprekken het taalniveau aan te passen aan de communicatiecontext (bijvoorbeeld door onderscheid te maken tussen beleefd en neutraal taalgebruik, en door de gangbare aanspreekvormen te hanteren); de vaardigheid om mondeling verslag te doen van onderwerpen die verband houden met de eigen interesses; een adequate productieve beheersing van de Japanse woordenschat.
 - c. Leesvaardigheid. De student is in staat om, met behulp van de relevante woordenboeken, eenvoudig hedendaags proza, alsmede artikelen, rapporten, essays en dergelijke, mits geschreven in een heldere stijl en handelend over bekende onderwerpen of hedendaagse problematiek, te lezen; de student bereikt een dusdanig niveau van leesvaardigheid dat hij of zij in staat is Japanstalige bronnen te consulteren van belang voor het einddoel van het schrijven van het BA3 eindwerkstuk; de student heeft een adequate receptieve beheersing van de Japanse woordenschat.
 - d. Schrijfvaardigheid: De student heeft een actieve beheersing van het Japanse schrift kana en kan elementaire Chinese karakters schrijven; de student is in staat zijn of haar structurele en praktische kennis van de taal toe te passen in eenvoudige schrijfoefeningen (met behulp van nieuwe mediatechnologieën en/of andere referentiemiddelen).

Doelen in termen van het Europees Referentiekader taalvaardigheid:

	Propedeuse	Bachelor
Luisteren (monoloog en conversatie)	A1	B1
Lezen*	A1	B2
Spreken (monoloog en conversatie)	A1	B1
Schrijven (kanji)*	A1	B1

* Merk op dat het Common European Reference Framework taalvaardigheid niet automatisch geschikt is om het uitstroomniveau van programma's van 'karaktertalen' als Japans en MandarijnChinees te evalueren.

6. De student is in staat zijn of haar kennis en inzicht (zie 2 en 3) toe te passen op specifieke onderwerpen, en deze in de juiste historische en cultureel-maatschappelijke kaders te plaatsen.
7. De student heeft toegang tot kennis van uiteenlopende aspecten van de Japanse maatschappij en cultuur in heden en verleden, doordat hij of zij in staat is om relevante secundaire en primaire bronnen te vinden en te bestuderen. Hij of zij beschikt over de vaardigheid om (in beperkte mate) naar Japanstalige bronnen te verwijzen.

Oordeelsvorming

8. De student heeft de vaardigheid om onderzoeksvragen te definiëren binnen één van de onder 5 genoemde clusters, door primaire bronnen (inclusief Japanstalige) te vinden en kritisch te analyseren; de student heeft het vermogen om de zo verworven kennis te ordenen.

Communicatie

9. De student heeft de vaardigheid om verworven kennis, inzicht en onderzoeksresultaten, binnen één van de onder 5 genoemde clusters, helder en beargumenteerd uiteen te zetten en aan derden te presenteren in de vorm van een afstudeerscriptie.

BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN HET PROGRAMMA

Jaar 1		
<u>Semester 1</u>		
	EC	Niveau
History of Japan to 1868	5	100
Japan in the 21st Century: Sociological Perspectives	5	100
Taalkundige Structuur (Grammar) Ia	5	100
Kerncurriculum: Area Studies	5	100
Actieve Taalbeheersing Ia: Conversatie & Luistervaardigheid	3	100
Actieve Taalbeheersing Ia: Kanji	2	100
Teksten Ia	5	100
Mentoraat BA1 Japanstudies	-	0
<u>Semester 2</u>		
Modern Japanese History	5	100
Arts and Material Culture of Japan	5	100
Taalkundige Structuur (Grammar) Ib	5	100
Actieve Taalbeheersing Ib: Conversatie & Luistervaardigheid	3	100
Actieve Taalbeheersing Ib: Kanji	2	100
Teksten Ib	5	100
Academische Vaardigheden (Japanstudies)	5	100

Jaar 2		
<u>Semester 1</u>		
	EC	Niveau
Kerncurriculum: Wetenschapsfilosofie	5	200
Actieve Taalbeheersing IIa: Conversatie & Luistervaardigheid	3	200
Actieve Taalbeheersing IIa: Kanji	2	200
Teksten IIa	5	200
Keuzeruimte: Kies een BA2 lecture en een seminar of twee seminars:	10	200
PEIR Lecture Introduction to Japanese Economy	(5)	200
SC Lecture Material Culture of Modern Japan	(5)	200
SC Seminar Criminaliteit en deviant gedrag in Japan	(5)	200
SC Seminar Japanse Religies en Boeddhisme	(5)	200
MACH Seminar Art	(5)	200
MACH Seminar Animestudies	(5)	200
MACH Seminar Japan's Asian Empire, Images and Realities	(5)	200
LL Seminar Japanese as a second language	(5)	200
Keuzecursus bij Koreaans, Chinees, Zuid Azië of Zuid-Oost Azië (5 EC)	5	200
<u>Semester 2</u>		
Actieve Taalbeheersing IIb: Productie	2	200
Actieve Taalbeheersing IIb: Teksten	3	200
Keuzeruimte: Kies één van de lectures of seminars	5	200
PEIR Lecture Politics	(5)	200
SC Lecture Antropologie	(5)	200
MACH Lecture Film	(5)	200
PEIR Seminar International Politics and Economy of East Asia	(5)	200
MACH Seminar Klassiek Japans 1	(5)	200
Keuzeruimte: Kies één van de seminars & Japan project:	5	200
PEIR Seminar IR	(5)	200
MACH Seminar	(5)	200
LL Seminar Japanese Linguistics	(5)	200
SC Seminar Sociology	(5)	200
Buitenlandverblijf	15	300

Jaar 3		
<u>Semester 1</u>		
	EC	Niveau
Keuzeruimte: kies uit de volgende cursussen:	5	300
Klassiek Japans 2	(5)	300
Practising Japanese Studies	(5)	300
Keuzeruimte: BA3 seminar én een tekstenseminar:	10	-
PEIR Seminar Sino-Japanese Relations	(5)	400
JS Seminar PEIR	(5)	300
JS Text Seminar PEIR	(5)	300
JS Seminar LL	(5)	300
JS Text Seminar LL	(5)	300
JS Seminar MACH	(5)	300
JS Text Seminar MACH	(5)	300
JS Seminar SC	(5)	300
JS Text Seminar SC	(5)	300
Vrije keuzeruimte 1.5 EC	15	-
<u>Semester 2</u>		
Eindwerkstuk Japanstudie	10	400
Keuzeruimte: één afstudeerseminar 5EC:	5	400
JS Afstudeer Seminar (MACH 1)	(5)	400
JS Afstudeer Seminar (MACH 2)	(5)	400
JS Afstudeer Seminar (MACH 3)	(5)	400
JS Afstudeer Seminar (LL)	(5)	400
JS Afstudeer Seminar (PEIR 1)	(5)	400
JS Afstudeer Seminar (PEIR 2)	(5)	400
JS Afstudeer Seminar (SC 1)	(5)	400
JS Afstudeer Seminar (SC 2)	(5)	400
JS Afstudeer Seminar (SC 3)	(5)	400
Vrije keuzeruimte 15 EC	15	-

BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA

Day 1: November 19, 2019 – Bachelors Chinastudies, Japanstudies, Koreastudies, and South and Southeast Asian Studies		
09.00	09.15	Brief welcome
09.15	09.30	Installation of the panel
09.30	11.30	First panel meeting and reading of documentation
11.30	12.15	Faculty Board: Vice dean Master's programmes Vice dean Bachelor's programmes Student assessor Faculty Board
12.15	13.00	Lunch
13.00	13.45	Programme Boards and Coordinators of Studies of Chinastudies and Japanstudies: Chair Programme Board Japanstudies Chair Programme Board Chinastudies Coordinator of Studies Chinastudies Coordinator of Studies Japanstudies Student member Programme Board Chinastudies Student member Programme Board Japanstudies)
13.45	14.30	Students (and alumni) of Chinastudies and Japanstudies
14.30	15.15	Staff of Chinastudies and Japanstudies
15.15	15.30	Break
15.30	16.15	Programme Boards and Coordinators of Studies Koreastudies, and South and Southeast Asian Studies: Chair Programme Board Koreastudies Chair Programme Board South and Southeast Asian Studies Coordinator of Studies Koreastudies Coordinator of Studies South and Southeast Asian Studies Student member Programme Board Koreastudies Student member Programme Board South and Southeast Asian Studies
16.15	16.45	Open consultation hour Area Studies II
16.45	17.30	Panel meeting
17.30	18.00	Alumni of Asian Studies 60 EC and 120 EC and African Studies

Day 2: November 20, 2019 – Bachelor Afrikaanse talen en culturen, and Masters African Studies, and Asian Studies 60/120 EC		
08.30	09.30	Panel meeting and reading of the documentation
9.30	10.15	Students (and alumni) of Koreastudies, and South and Southeast Asian Studies
10.15	11.00	Staff of Koreastudies, and South and Southeast Asian Studies
11.00	11.15	Break

11.15	12.00	Programme Board and Coordinator of Studies Afrikaanse talen en culturen and African Studies: Chair Programme Board Afrikaanse T&C and African Studies Member Programme Board African Studies Coordinator of Studies Afrikaanse T&C and African Studies Student member Programme Board Afrikaanse T&C Student member Programme Board African Studies
12.00	12.45	Students and alumni of Studies Afrikaanse talen en culturen and African Studies
12.45	13.30	Lunch
13.30	14.15	Staff of Studies Afrikaanse talen en culturen and African Studies
14.15	15.00	Programme Board and Coordinators of Studies Asian Studies 60 EC and Asian Studies 120 EC: Chair Programme Board Coordinator of Studies Student member Programme Board
15.00	15.45	Students of Studies Asian Studies 60 EC and Asian Studies 120 EC
15.45	16.30	Staff of Studies Asian Studies 60 EC and 120 EC
16.30	17.30	Panel meeting

Day 3: November 21, 2019 – Boards of Examiners		
08.30	09.30	Panel meeting and reading of the documentation
09.30	10.30	Boards of Examiners Chinastudies and Asian Studies (relevant programmes: B Chinastudies, B Korean Studies, B SSEAS, M Asian Studies (60 EC/120 EC)): Chair Chinastudies Member Chinastudies Chair Asian Studies Secretary External member
10.30	11.30	Boards of Examiners Japanstudies and African Studies (relevant programmes: B Japanstudies, B Afrikaanse talen en culturen, M African Studies): Chair Japanstudies Chair Afrikaanse Studies Member Afrikaanse Studies Secretary External member
11.30	12.00	Panel meeting
12.00	12.45	Lunch

12.45	13.30	Final meeting management: Vice dean Master's programmes Vice dean Bachelor's programmes Student assessor Faculty Board Chair Koreastudies Chair South and Southeast Asian Studies Chair Asian Studies Chair Afrikaanse talen en culturen and African Studies Chair Japanstudies Chair Chinastudies
13.30	16.30	Composing of final judgment
16.30	16.45	Break
16.45	17.30	Development dialogues – parallel

BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN

Selectie eindwerken

Het panel heeft vijftien eindwerken bestudeerd van de bacheloropleiding Japanstudies; acht zijn voorafgaand aan het bezoek bestudeerd en zeven achteraf om het beeld van het eindniveau van de afgestudeerden te completeren. Bij deze opleiding is geen sprake van vaste tracks of varianten waarmee het panel in de selectie van eindwerken rekening diende te houden. De selectie werd gebaseerd op een lijst van 147 scripties afgerond tussen 2016 en medio 2019, waarbij werd gezorgd voor een evenwichtige spreiding in cijfers, onderwerpen en begeleiders. De gegevens van de eindwerken zijn bekend bij QANU en zijn op aanvraag beschikbaar.

Bestudeerde documenten

Het panel heeft tijdens het bezoek onder meer de volgende documenten bestudeerd (deels in *hard copy* en deels via de elektronische leeromgeving):

Opleidingsoverstijgende documenten:

- Gids voor de Onderwijskwaliteitszorg;
- Kwaliteitsborging Toetsing: een handreiking voor examencommissies;
- Basisbeoordelingsformulier bachelor- en mastereindwerkstuk;
- Handleiding Examencommissies;
- Handleiding Opleidingscommissies;
- Onderwijsvisie: Learning@LeidenUniversity;
- Onderwijs- en examenregeling bacheloropleidingen en masteropleidingen Faculteit der Geesteswetenschappen;
- Regels en richtlijnen van de examencommissie Faculteit der Geesteswetenschappen
- Tips bij Toetsen;
- Transferable skills at the Faculty of Humanities;
- Flyers van Career Services Humanities (waaronder: Your Future: From university to a career);
- Flyer Humanities Master's Buddy Programme;
- Overview Leiden University Master's Programmes 2019-2020;
- Expertisecentrum Online Leren Evaluatierapport 2017-2018.

Informatiemap van de bacheloropleiding Japanstudies met daarin:

- Cursusmateriaal over 'Japanese in the 21st Century' (BA1), 'Japanese as second language' (BA2), 'Art' (BA2);
- Jaarverslagen van het opleidingsbestuur 2015-2018;
- Jaarverslagen van de examencommissie 2015-2018;
- Notulen van de opleidingscommissie 2015-2019;
- Factsheets Nationale Studentenenquête;
- ICLON cursusevaluaties;
- Documentatie onderwijsvernieuwing
- Programmastatistieken 2015-2018;
- Toetsplannen;
- ICLON programma-evaluatie 2019;
- Leden van de Advisory Board;
- Plan of Action September 2016;
- Teaching academic skills in the BA Japanstudies curriculum, January 2017;
- Kengetallen bachelorrendement;
- Onderwijs- en Examenregeling september 2019;

Links op laptops:

- Leeromgeving van de geselecteerde vakken;
- Film met organisatiestructuur van de Faculteit der Geesteswetenschappen.

